

James Maclaine, Alex Frith, Marco Palmieri
KES? MIKS? MILLAL? TAHAN KÕIKE TEADA

„Tahan kõike teada“ on raamat teadmishimulistele. Kes kasutas esimesena sõna „robot“? Miks on maratoni pikkus 42 km ja 195 m? Millal ehitati esimene puldiga juhivaparatuur? Neile ja veel paljudele küsimustele leiduvad siin vastused, aga kõige tähtsam ei ole mitte see, vaid hoopis miski muu – sul tekib aina uusi küsimusi ja sa hakkad neid põnevaid teemasid edasi uurima kõikjal, kus nende kohta infot leidub.

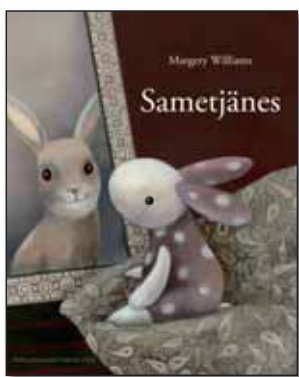
Võib-olla tahad sa mõne asja koguni ise loodusest järele vaadata või oma käega valmistada. Nii võib juhtuda, et sinagi teed ühel päeval mõne tähtsa avastuse või saad sinust mõne inimkonnale väga kasuliku leiutise autor!

Olivia Saar
PIKA SUKA PÄKAPIKK

Selles jõulu- ja talveluuletuste raamatus on pühademeelolusid päkapikkude, jõuluvana, küünlasära, piparkoogilõhna ja kingisaamise rõõmuga. Siit leiad lõbusaid, aga ka mõtlikke luuletusi, mida jõuluvanalegi esitada, sest

... jõulutaadile meeldib, kui salmi loed,
kas mõnerealist või pikka,
ja kui sa ka kartlikult nurka poed,
ta kingi toob sinule ikka.

Margery Williams
SAMETJÄNES

Ühe poisi mänuasjakappi asub elama väike Sametjänēs, kes üle kõige soovib saada tõeliseks. „Kui laps sind kaua armastab ja sinuga mitte ainult ei mängi, vaid sinust tõeliselt hoolib, siis muutudki sa tõeliseks,“ selgitab Kiikhobu Sametjänēsele. See on jutustus sõprusest, hoolimisest ja armastusest. Imeilusad pildid on joonistanud Catherine Zariip.

TERVE LAPS

Meid ümbritsevas maailmas leidub rohkesti mitmesuguseid mikroorganisme, nii neid, mis haigusi tekitavad, kui ka neid, mis haigusi ei tekita ja on pigem kasulikud. Viimastega kohaneb väikelapse organism kiiresti. Haigustekitajatega me aga ei kohane. Mittehaigestumine sõltub sellest, kuidas oskame end nende eest kaitsta ning kas meil on haigusi tekitavate viiruste, bakterite, ussnugiliste, seente jt vastu kaitsevõimet või mitte.

Haigustekitajate rünnakutest on kõige rohkem ohustatud väikelapsed, eelkooliealised lapsed ja nooremate klasside õpilased, sest nende kaitsevõime haiguste vastu on veel nõrk. Seetõttu peaks nii lapsevanem kui ka lasteaija- ja kooliõpetaja ning iga lastehoiuga tegelev inimene teadma, kuidas lapse nakatumist ja haigestumist

ennetada ja mida teha, kui nakatumine on siiski toimunud ning haigussümptomid avaldunud.

Raamatus tutvustatakse enamlevinud nakkusi ja nende tunnuseid, antakse nõuandeid esmaabiks ning nakkuse edasise leviku tõkestamiseks lasteasutustes, koolis ja kodus.

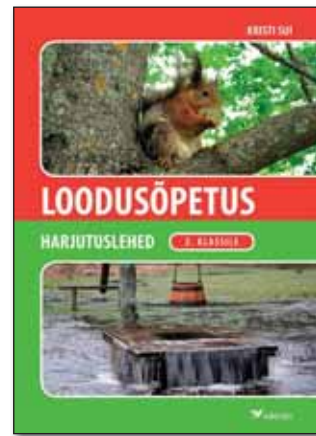
Nakkushaigustest hoidumine sõltub sageli näilistest pisiasjadest – käte pesemisest, üldtunnustatud hügieeninõuete täitmisest, puhtuse pidamisest nii lasteasutustes, kodus, toidukäitlises kui ka avalikes paikades. Tervikuna on raamatus esitatud soovitusel kasulikud lastevanematele, lasteasutuste töötajatele-õpetajatele ja kõigile teistele laste tervise eest hoolitsevatele inimestele, sest nakkushaiguste vastu võitlemine algab just sellest, et hoiame oma lapsed terved.

KUULO KUTSAR,
Terviseameti epidemioloogianõunik

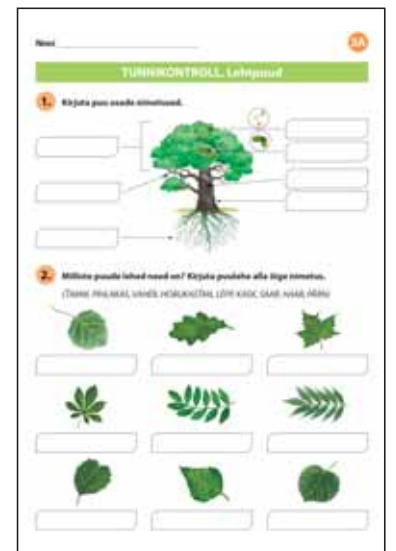
LOODUSÕPETUSE HARJUTUSLEHED

Kristi Sui koostatud harjutuslehed on mõeldud 2. klassi loodusõpetuse tundides õpitu kinnistamiseks, teemade kordamiseks ja omandatud teadmiste kiirkontrolliks, lisaks ka kontrolltööd. Harjutuste kahepoolsed lehed on vihikust välja rebitavad ning vormistatud võrdväärsete A ja B variandina. Selline praktiline õpilase töövahend võimaldab õpetajal kiiresti ja vähese vaevaga õpilaste teadmisi kontrollida. Õpetaja tööd lihtsustab seegi, et harjutusi ja lisäülesandeid pole vaja ise hakata välja mõtlema ja koostama.

Harjutuslehtede ülesannete juurde kuuluvad huvitavad ja asjakohased värvilised illustratsioonid. Ülesanded on mitmekesised ja variatiivsed, arendades õpilastes iseseisvat ning loovat mõtlemist. Harjutuslehtedel on huvitavaid tähesegadikke, ristsõnu, värvimisülesandeid, skeemide või jooniste täiendamise ülesandeid, mõistekaartide koostamisi, samuti ülesandeid, kus tuleb reast valed sõnad üles leida, on mõistatusi, õpetliku sisuga jutte, valikvastustega ülesandeid testi vormis jne.

Käsitlemist leiavad kõik 2. klassi tööraamatus toodud teemad: organismid ja nende tunnused; taimede ehitus, peamised liigid ja nende äratundmine; erinevad loomarühmad, nende tunnused ja paljunemine. Ilma teemadest käsitletakse ilma põhitunnuseid, temperatuuri ja selle mõõt-

mist, sademete liike jm. Antakse üldine ülevaade inimesest ja tema kehaosadest. Ülesandeid ja soovitusi on ka õige ja kasuliku toitumise kohta.

Kirjastuses on juba töös samalaadne harjutuslehtede komplekt ka 3. klassi loodusõpetuse teemade juurde.

DONALD BISSET JA „ONU TIK-TAKI TEEKOND“

Nende eestlaste hulgas, kes praegu vanust neljakümne ringis, on Donald Bisset kindlasti tuttav ja üksjagu armastatud autor. Nimelt ilmus 1979. aastal meie polettidele „Kõnelused tiigriga ja teisi jutte“ ning 1981. aastal tuli ekraanile telelavastus „Onu Tik-Taki seiklused“. Mõlemad saavutasid mäletatavasti oma lõbusate ja jaburade lugudega laste ja isegi täiskasvanute seas märkimisväärse populaarsuse. Paraku sellega meie kokkupuude kõneluse autoriga ka laias laastus piirdub.

Kes oli see 1910. aastal sündinud ja 1995. aastal surnud lastekirjanik tegelikult? Ennekõike oli ta näitleja, kes alustas Shakespeare'i tükkide teatrilavastustega ja astus edaspidi üles peamiselt Briti teleserialides. Suurel ekraanil torkavad tema filmograafiast muu hulgas silma episoodilised rollid linasteostes „Mõrv katedraalis“ (1951) ja „Ragtime“ (1981). Olles aga selline näitleja, kellele meeldis lastejutte kirjutada, illustreerida ja ette lugeda, saavutas ta Briti televisioonis viiekümnedate lõpus ja kuuekümnendatel tuntuse ennekõike „onu

Raivona“ – ta pajatas oma ilmekal viisil lastele lugusid ja joonistas nende juurde pilte. Ühtlasi hakkasid need lood ilmuma raamatutena, mis kandsid iseäralikke pealkirju (näiteks „Järgmise korra lood“ ja „Mitmekorra lood“, mis on kaasatud „Kõnelused tiigriga“ esmaväljaandesse ja ilmunud hil-

jem eesti keeles ka eraldi raamatutena) ning andsid sageli korduvaid motiive armastavale autorile oma isikupärase käekirja.

Teadaolevalt on teda minevikus tõlgitud 16 keelde ja tänapäeval Bisseti loomingu paraku enam aktiivselt kordustrukke ei ilmu, kuid sellest hoolimata pole kohatu väita, et Bisset on oma lapsemeelsete, mänguliste ja samas mõttetihedate lookestega oluliselt edasi viinud Briti nonsensluule traditsiooni. Populaarne oli ja on autor ka rikkaliku originaallastekirjandusega Venemaal, kustkaudu omal ajal meieni jõudis. 1973. aastal raamatuna ilmunud „Onu Tik-Taki teekond“, mida autor pidas oma isiklikuks lemmikuks, ei sarnane oluliselt Karl Aderi töödeldud telelavastusega „Onu Tik-Taki seiklused“ – algupärase raamatuga kattuvad ainult mõned tegelased ja motiivid. Seepärast on põhjust raamatut lugeda ka neil, kes televersiooni peast mäletavad!

OLAVI TEPPAN,
tõlkija